

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון

פ/25/6714

הצעת חוק שיקום נזקי מלחמה בדרך של התחדשות עירונית (תיקון – מימון בניית מרחב מוגן והוראות נוספות), התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 2 בחוק שיקום נזקי מלחמה בדרך של התחדשות עירונית, התשפ"ו–2026¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, במקום ההגדרה "נזק מלחמה" יבוא :
"נזק מלחמה" – כהגדרתו בסעיף 35 לחוק מס רכוש, או נזק שנגרם עקב רעידת אדמה או אסון טבע;".
2. תיקון סעיף 46 בסעיף 46 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא :
" (3) מימון הקמת מרחב מוגן דירתי, בסכום של עד 150,000 שקלים חדשים לדירה."

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לתת מענה לצורך הדחוף בשיקום אזורים שנפגעו מאסונות לאומיים, ובפרט מנזקים של מלחמה, אסונות טבע ורעידות אדמה, תוך שילוב מהיר ויעיל של כלי ההתחדשות העירונית. בשנים האחרונות, וביתר שאת בעקבות אירועי כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), התברר כי אזורים שלמים בישראל עלולים להיפגע באופן נרחב, עד כדי הפיכת מבנים רבים לבלתי ראויים למגורים. במצבים אלה, נדרש מענה מהיר, כוללני ואפקטיבי, אשר יאפשר שיקום האזור לא רק באמצעות תיקון נקודתי של מבנים, אלא באמצעות תכנון מחדש ושדרוג תשתיות ומבני מגורים במסגרת התחדשות עירונית.

חוק שיקום נזקי מלחמה בדרך של התחדשות עירונית, התשפ"ו–2026, יוצר תשתית חשובה לקידום הליכים תכנוניים מואצים, אולם אינו מתייחס במפורש למצבים של אסונות לאומיים נוספים, כגון רעידות אדמה, ואינו קובע הסדר מימון ייעודי לכך. לפיכך, מוצע לקבוע כי גם אזורים שנפגעו מרעידת אדמה או מאסון טבע אחר יכללו בהגדרת "נזק מלחמה" לצורך תחולת החוק, ובכך לאפשר החלת מנגנוני ההתחדשות העירונית גם במצבים אלה. עוד מוצע להסדיר את השתתפות המדינה במימון הקמת מרחבים מוגנים, בסכום של עד 150,000 שקלים חדשים לדירה, וזאת מעבר לפיצויים הניתנים לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א–1961. הסדר זה נועד להתמודד עם העלויות המשמעותיות הכרוכות בהקמת מרחבים מוגנים, ולאפשר הוצאה לפועל של פרויקטים ללא חשש כלכלי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בסיוון התשפ"ו (25.05.2026)